

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi minis-
ter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági elő-
adások” című füzetekkel együtt: Éves: évre 1.
félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 30 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 8. szám.

Február hó 23.

Maradjon-e a falusi nép ezután is szabad préda?

A szövetkezet-ellenes roham igazi célja

Soha olyan rosszindulatú és el-
keseredett támadásban nem volt része
a szövetkezeteknek, mint az utóbbi
hónapokban. Valósággal szervezett és
tervszerűen irányított aknamunka
folyik, amelynek az a célja, hogy a
szövetkezeti gondolatot lejárassa és a
szövetkezeti intézmények létét alá-
ássa. Látszólag az „álszövetkezetek”
ellen folyik a hadakozás, az igazi
szándék azonban félreismerhetetlenül
a szövetkezeti mozgalom lendületének
megtörése, bármilyen eszközzel és
bármilyen áron.

Megdöbent az a merészség, amely
ezt a rohamot jellemzi. Ha a közgaz-
dasági élet valamelyik pontján a szö-
vetkezeteknek sikerül megvetni a
lábakat, azonnal valóságos pergőtűz
zúdítanak rájuk. Ki merik mondani,
hogy a szövetkezeteknek nincs joguk
részt venni a mezőgazdasági termé-
nyek kivételében, mert ez időtlen idők
óta a magánkereskedelemnek volt
fenntartva. Ez alatt természetesen
néhány céget kell érteni, amelyek ki-
zároltságoságot követelnek maguknak
egyes termények piacán. De kérdjük,
milyen jogcimen? Hiszen ilyen in-
dokolással annak idején a szövetkezeti
mozgalom meg sem indulhatott volna,
mert versenyt támasztott a magán-
kereskedelemnek. A szövetkezeti gon-
dolat térhódítása nem állhat meg a
falu határánál. Komoly feladatai
vannak külkereskedelmi téren is.

Csak sajnálni lehet, hogy a ma-
gyar szövetkezeti központok ed-
dig nem jutottak kellő szerep-
hez az exportban, mint ahogyan
más államokban a szövetkezetek
nemzetközi kereskedelmi kap-
csolataikat már régen kiépítet-
ték.

Elhisszük, hogy a magánkereske-
delmet érzékenyen érinti a szövetke-
zetek részvétele a mezőgazdasági ter-
mények kivételében. De hol van az
megírva, hogy azért, mert egyes ma-
gáncégek, illetve ezek kartelljei év-
tizedek óta monopóliumot élveztek,
így kell ennek maradni a jövőben is?
Nincs semmi oka az agrártársada-
lomnak, hogy fájjalja a magánkeres-
kedelem természetét. Itt a legfőbb
ideje, hogy a gazdák szövetkezeteik
segítségével felszabaduljanak az alól
a már elviselhetetlen nyomás alól,
amelyet egyes mezőgazdasági termé-
nyek piacán a magánkereskedelem
egyeduralkodása jelent.

Az előtt a kereskedelem főleg a szö-
vetkezeteknek nyújtott állami támo-
gatást kifogásolta. Arról persze bol-
sony hallgatott, hogy azok a viszony-
lag csekély összegek, melyeket tul-
nyomóan üzletirészek alakjában egyes

szövetkezeteknél az állam kihelyezett,
meg sem közelítik az anyagi áldo-
zatot, amit időnként egyes kereske-
delmi vállalatok szánására közpén-
zekből kellett fordítani.

Nem is szólvá azokról a veszte-
ségekről, melyeket a csődbe
vagy kényszerregeységbe jutott
cégek és vállalkozók a magán-
gazdaságnak okoztak.

Csodálatos, hogy most, amikor a szö-
vetkezetek erőteljesebb részt kérnek
bizonyos üzletekben, amelyek meg-
kötésében a magánkereskedelemnek
valmi kevés szerepe van és azok in-
kább az állam kereskedélpolitikai
tevékenységére vezethetők vissza, a
magánkereskedelem kizárólagosságát
követel magának és tiltakozik a szö-

vetkezetek bekapcsolódása ellen. Ter-
mészetesen csábító a kockázatmentes
üzletek tekintélyes haszna, amelyet a
magáncégek szeretnének teljes egészé-
ben maguknak biztosítani. Józanul
azonban nem vitatható, hogy a szö-
vetkezeteknek is joguk van azokhoz
az előnyökhöz, amelyeket az ilyen
üzletek nyújtanak, annál inkább, mert

nyereségük nem magáncéla
szolgálat, hanem egyrészt vissza-
folyik a termelőkhöz, másrészt
erősíti magát a szövetkezeti
mozgalmat

és részben feleslegessé teszi a keres-
kedelem által oly sokat kifogásolt
állami támogatást.

Nagyon szomorú jelenség, hogy a
szövetkezetellenes támadások a ma-

gyar sajtóban élénk rokonszenvre ta-
lálnak. A sajtónak egy részétől, ame-
lyik közel áll a kereskedelmi és bank-
kapitalizmushoz, ezt persze nem lehet
rossz néven venni. Annál fájdalma-
sabb, hogy azok a lapok is, amelyek
egyébként a kisemberek szöszölőjé-
nek tartják magukat, hol titokban,
hol nyíltan a magánkereskedelem fel-
fogása és kívánásai mellett nyilat-
koznak meg. Ebben a magatartásban
kevésbé szövetkezetellenes érzület jut
kifejezésre, mint inkább a pártpoliti-
kai szempont. Már pedig igen nagy
hiba ebből a kérdésbe napi politikát
belekeverni és aszerint állást fog-
lalni.

Az a sajtó, amely szarvat nö-
veszt a kapitalizmusnak a szö-
vetkezetekkel szemben, nagyon
rossz szolgálatot tesz a kis-
emberek érdekében.

Reméljük azonban, hogy a szövetke-
zeti gondolat kibírja ezt a rohamot
is és a falusi nép összetartásán és
hűségén hajótörést szenved az „ál-
szövetkezetek” ellen, de voltaképpen
a kisemberek szabad kizsákmányolá-
sára szövetkezett erők támadása.

Páraflan diadali aratott az olasz hadsereg

80.000 főnyi abesszin haderő megsemmisült

A Mussolini népevel rokonszenvező
magyar közvélemény napról-napra
fokozódó érdeklődéssel olvassa *Badoglio*
tábornok táviratait, amelyekből a
nagy és elkeseredett harc eredményeit
igyekezik megállapítani. A zord fé-
nyű afrikai birodalomban folyó há-
boru az eddigi megállapítások szerint
nem járt azzal az eredménnyel, ame-
lyet a világ közvéleménye az olasz
nemzet egyöntetű lelkesedésétől és
óriási technikai fölénytől várt.
Mindez azonban csak látszat és sem-
miestire sem alapszik a hadihelyzet
helyes megítélésén. Azokról a ször-
nyű nehézségekről, amelyekkel az elő-
nyomuló olasz haderőknek meg kell
küdeniük, a mi szelid hajlatu vidé-

Az olasz fasiszta párt vezetői az abesszin frontra indulnak.
Közülük a párt főtitkára: Starace; a volt főtitkár: Farinacci; Clamo minisz-
ter és még sokan mások. Az elutazókat lelkes ünnepségek részesíti a lakosság.

keinken lakó és mérsékelt éghajla-
tunkban élő embereknek aligha lehet
fogalmuk. *Óriási labakban svatogon*
kon kell átnyomulniuk a győztes olasz
seregeknek.

A február hó 16-án kiadott hadi-
jelentés szerint az olaszok döntő üt-
közben megverték a négus úgy-
nevezett mintacsapatát. Ez a 80.000
főnyi abesszin haderőt semmisítették
meg, amely *Mulgetta* herceg, volt
abesszin hadügyminiszter vezérlete
alatt az *Amba Aradam* hegygerincén,
kiépített védelmi vonalat tartotta.
Ezt a közel 3000 méteres sziklaomlat
a négus környezetében, mint a déli
tartományok kulcsát, bevehetetlennek
hirdették. A védelmi vonal kiépítése
s a sereg felszerelése elsőrendű volt.
Az olasz hadtestek véres győzelmé-
most megnyitotta az utat a déli tar-
tományok felé. A harc mindenesetre
döntő stádiumba érkezett. S ha újabb
nehézségek támadnának is, azok az
abesszin *Verdum* eleste után köny-
nyebben legyőzhetők s az olaszok
végső győzelmét már fel nem tartó-
zathatják.

Sok száz ember tűzhalála

A *tiencini* (Kína) szegénynegyed-
ben kigyulladt egy ideiglenes kunyhó-
telep, ahol ezerháromszáz ember hu-
zódott meg. A heves szélben a tűz
percek alatt annyira elharapódzott,
hogy a tűzoltóság erőfeszítése telje-
sen eredménytelen maradt. Mérőfö-
ldre lehetett hallani a szerencsétlen
emberek szaszainak rémes segélykiáltá-
sát, akiket körülfogott a harsogó
lángtenger. A megszenesedett holt-
testek százeit húzták ki a romok alól.

BELPOLITIKA

Képviselőház

Legutóbbi beszámolóknál óta a képviselőház egész sereg törvényjavaslatot tárgyalt el, amelyek mindegyikének megvan a maga jelentősége. A február 18-iki ülésen a *táblavégvárdtörvény* munkáidőjelet szabályozó nemzetközi egyezmény törvényerőre emelésére került volna a sor, de miután ahhoz *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter sem járult hozzá, egyszerűen tudomásul vették azall, hogy az ügyvárdtörvény munkáidőjelet helyzetét és munkabéreit felülvizsgálják. Ezután sorra került ugyancsak az iparügyi miniszter jelentése az ország villamosításáról, amelyet elfogadtak. Ennek kapcsán a miniszter kijelentette, hogy az egész villamosított előbb-utóbb államisági az erőll külön törvény készül. Ezután többek között hozzászólás a *Kozma Miklós* miniszternek a rendőrség és csendőrség munkáidőjelet dicsőró melegsavva ajánlása után elfogadták a *csendőrtörvényesség és rendőrség családtagjainak betegsegélyezésére* vonatkozó törvényjavaslatot.

A február 14-iki ülésen már a *tüzrendészeti javaslat*at foglalkoztat a képviselőház. *Csór Lajos Árvárfalvy Nagy István, Petróvics Gyula, Pinczés István* emelték ki a javaslatból a falvak népére várható előnyöket.

Schandl Károly a cigánykérdés rendezését sürgeti

A február 18-iki ülésen folytatták a *tüzrendészeti javaslat* vitáját. A javaslat mellett felszólaltak: *Drobní Lajos, Pintér László, Tóth Pál, majd Schandl Károly dr.*, aki nagy figyelemmel hallgattott beszédében helyeselte, hogy a *tüzrendészet* magasabb rangu előjárót nem választják, hanem kinevezik. Tüznél megszűnik minden befolyásolás, ott parancsokra kell dolgozni. Helyesli, hogy *éjjeli tüzrendészeti őrnökök* első sorban *hadirokmentakat alkalmazzanak*. Sürgeti a *cigánykérdés* alapos rendezését s kéri, hogy a leventék túlzótló kiképzését is honosítsák meg. *Esternáky Mór* gróf a javaslat mellett, *Cseh-Szombathy László* ellene beszélt, de elismerte a javaslat jó oldalait is. Az általános vitában elhangzottakra *Kozma Miklós* belügyminiszter válaszolt.

Felháborító állapotok a községügyi uradalomban

A február 10-iki ülésen részleteiben is elfogadták a *tüzrendészeti javaslat*ot. Ezután áttértek az interpellációkra, amelyek rendszerint vihar-megor rejtenek magukban. Volt is vihar bőven, de csak amolyan mennydörgés, villámlással tarkított nyári záporozás. Az egész ház felháborodását idézte fel például *gróf Károlyi Viktor*nak a *községügyi Lövinger-*

Az osztrák *Karl Schäfer* a világ legjobb műkorcsolyázója, aki a *téli olimpián*on természetesen első lett.

Rendeleit

a védéit birtokok fejezetáráinak helyesbítéséről

Az igazságügyminiszter nagyjelentőségű rendeletet bocsátott ki, amely a gazdatorvosokra irányadó *teherhatárokat helyesbítés* iránti előírát részletesen szabályozza.

A védettséggel kapcsolatos fizetések mértéke, valamint a teherrendezés szempontjából fontossággal bíró teherhatárt a rendeletik ugyanis a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorozatában állapították meg, ez a határ azonban egyszer az adós, máskor a hitellező érdekét tekintve, nem megfelelő olyan esetben, amikor a kataszteri tiszta jövedelem időközönként változások folytán már nem felel ki hiven az ingatlan értékét és rendez gazdálkodással elérhető jövedelmezőségét.

Ilyen esetben a *teherhatár helyesbítés* lehet kérni legkésőbb *1936 május 20-áig* amél a helyi bizottság, amelyeknek működési köre a védettséggel érintendő telekönyvi határosgazdálkodás területére kiterjed. A kérvényt

birtokon uralkodó állapotokról mondott interpellációjára. *Lövinger ur.*, a pesti textilmagykereskedő eladósodott községügyi birtokát már régen el kellett volna árverezni, de valami felsőbb befolyás azt mindig megakadályozza. *Lövinger* adott se fizet, adósságot se törleszt, *cselédet koplalnak, a cselédgyermekét rakásra puszolnak, orvosi senki se hívat. Fabányi* pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a február 28-án októbernél végezőm árverés azért késett, mert *ingatlant csak a legutóbb* esetben árvereznek el. *Darányi Kálmán* földművelésügyi miniszter viszont kijelentette, hogy a bajbajutott cselédnek érdekében mindent megtettek.

Második interpellációjában *Károlyi Viktor* gróf a *csongrád megyei nyomor* tette szövé. *Kozma Miklós* belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány az alföldi nyomor enyhítésére már eddig is több, mint 800.000 pengót áldozott, de ilenék, hogy a *társadalom, főleg a nagyvállalatok az eddigénél többet adjanak. Dulán Jenő* a kubikosok munkabéreiből kedvezőbb megállapítását kérte. *Darányi Kálmán* földművelésügyi miniszter megnagyvató választ az interpelláció és a Ház is tudomásul vette. *Czirják Antal* a rokkantkérdés tette szövé. *Gömbös Gyula* miniszternek nagy tetszés mellett olvasták rá a képviselőre, hogy e kérdésben teljesen tájékozatlan. *Pagy Hugónak* a miniszternek beszédeire és ténykedésére vonatkozó interpellációja derültségbe fulladt. A miniszternek nagy taps közepepte jelentette ki, hogy egyelőre nem hajlandó megbukni, sem pedig tettei és beszédei eddigi irányán változtatni. A többi bejegyzett interpellációkat elharszították.

Itt említettük meg, hogy a közigazgatási bíróság február 10-én kihirdetett ítéletével megsemmisítette *Nagy Iván* képviselő megsemmisítő mandátumát. A kerületben új választás lesz.

A NEP értekezlete

Rendkívül látogatott értekezletet tartott a *Nemzeti Egység Pártja* február 10-án, amelyen megjelent valamennyi miniszter. Az értekezlet tagjai meglehetősen részletesen a kiuteltetett pártvezérek, az új főispánokat, majd napirendre kerültek az időszerű kérdések. Elsősorban az új *ipartörvény* került szóba; enél *Kozma Miklós* belügyminiszter az érdekes kijelentést tette, hogy az *agrárjellegű lakosság házitárlai foglalkozásánál el fogják engedni a betegsegélyzőpénztári díjakat. Csik-*

az adóhivatalnál kell beadni s ha nem ügyvéd adja be, a kérvényt a kérelmező köteles aláírni vagy kézzeljegyelni elátni s ezt két tanuval vagy a községi előjárósággal tanusítani. *Alacsonyabb határ megállapítását csak akkor lehet kérni, ha a védett birtok kataszteri tiszta jövedelmének holdankénti átlaga 14 koránál, jelzőlajos terhe pedig a kataszteri tiszta jövedelem harmincsorosát meghaladja. Csak oly védett birtok tekintetében lehet kérni a teherhatár helyesbítését, amely 20 kataszteri holdnál nagyobb.*

A kérvény beadásával egyidejűleg igazolni kell a kérelmek előfeltételeit és indokoltságát s az eljárás költségeire *postatakarépként* csak utólag költségtámlányt kell befizetni. A költségátalány összege a védett ingatlanok együttes kataszteri tiszta jövedelmének minden egész koronája után négy fillér, de legalább tizenkét pengő és legfeljebb kétszáz pengő; az eljárás iratai illetékmentesek.

vándy Ernő a *telepítési törvényjavaslat*nak a különböző bizottságok által javasolt módosításait ismertetete. E kérdéssel kapcsolatban felszólalt *Gömbös Gyula* miniszterelnök s kifejtette álláspontját a *telepítés* kérdésében. Kézsel fogható reformokat akar a telepítési törvényvel elérni. Nyilatkozott a közpolitikai kérdésekről is. Kijelentette, hogy a *sokak hányortorított középüropei kérdést az ország-abszinn háború befejezése előtt elintézni nem lehet.*

Majd többek felszólalása után a párt megszürette a *sajtóreformot*, végül *Vay Miklós* báró felszólalására *Fabinyi Tihamér* pénzügyminiszter kilátásba helyezte a *napszámások és közlegényre szorulókk* házadójának elengedését, esetleg mérséklését.

Államosítják a tisztí orvosi állásokat

A községsegélygő rendezése: kormányprogram. Fokró-fokra javítani akarják főleg a falu elhanyagolt községsegélygőjét. Egyik döntő lépést most tették meg e kérdésben. A belügyminiszter ugyanis javaslatot terjesztett a törvényhozás elé, amelyel módosítani fogják a községsegélygő törvényeket. A belügyminiszternek ezennél több befolyása lesz a községsegélygőre, ezért a *tisztí orvosokat államosítják, a községi és körorvosokat pedig a jövőben nem választani fogják, hanem kinevezik.*

Milyen lesz az új ipartörvény?

Megírta a *Vasárnap*, hogy *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter a képviselőház február 12-iki ülésén törvényjavaslatot nyújtott be az *ipartörvény* egyményel rendelkezési-módosítás tárgyában. A javaslatról két újság azt írta, hogy valószínűleg hőharmunkát fog, törvényerőre emelkedése után végezni az iparosság körében, amiből csak annyit igaz, hogy jövőben a tisztas iparosok kenyerét elvevő kontárolat leszorítják az ipari pályárol.

A törvényjavaslatnak számos oly üdvös rendelkezése van, amelyeknek különösen a falusi kézműipar fejlődésére lesz hatásuk. Így jövőben körekereseti és betéti társaságok engedélyhez kötött vagy kézműipart csak akkor gyakorolhatnak, ha minden egyes tagjuk is jogosult az iparüzésre, tehát szakember. A már régebbi idők óta ilyen engedéllyel bíróknál csak új tag belépésénél követelik meg a szakképzettséget. Jövőben tehát egy, esetleg több pénz ember egy-

mással társulva nem sajátíthat ki a szegény szalkiparosok elől egy-egy iparágat.

A javaslat szerint nemcsak iparrendélt, de iparigazolványt sem kaphat az, akit szemérem elleni vagy nyereséggyűből eredő büntétt, vagy vétség miatt büntvándi eljárás alá vonnak, vagy eltérnek. Az iparüzés tilalom a büntetés kitöltésétől, vagy elvételétől számított 3 évig áll fenn, még pedig az egész ország területére.

A javaslat kötelezővé teszi a *mesztörvényszak*. A *tanoncotidő* 2 évrol háromra, a *segédi gyakorlati idő* 2 évre, nehezebben megtanulható iparoknál 2½-4 évre emeli fel.

A javaslat módot nyújt arra, hogy a miniszter, ha szükséges, meghatározhassa, hogy egy-egy szakmában hány önálló iparos működhessek; gondoskodk az ipari *redjók* fokozatos megszűnéséről; szabályozza a kereskedők iparüzési jogát. Kereskedő jövöben — kisebb munkák kivételével — csak önálló iparossal végezhet átalakítást vagy készíttést. Még mértéket sem vehet.

VILÁGKRÓNIKA

Az *Olaszország* ellen alkalmazandó megtorlások kérdésében és elsősorban a koalíciójának elrendelése ügyében végre fordulóponthoz jutott az európai közpolitika. Hónapok óta nyugtalanítja Európa közöleményét az a kérdés, míg végre most az amerikai semlegeségi törvény meghozásabbi-tása folytán úgy áll a helyzet, hogy *lekerült a koalíciójának kérdése a napirendről*. Az érdekelte nagyhatalmak is belátták, hogy súlyos következményekkel járhatna egész Európa számára, ha *Olaszország* ellen elrendelnék a koalíj bevetelének tilalmát s így most ezt a kérdést végre levetették a napirendről.

A most felélt *spanyol* parlament választások nyomom többséghez jutatták a baloldali pártokat. Már a választások során is többször véres összeütközésre került a sor az egyes pártok hívei között s ezek az összeütközések, sajnos, folytatódak, mert a túlzó baloldali teljesen magukhoz akarják ragadni az uralmat. A katonaság és rendőrség készenlétben van. A választások első eredménye az volt, hogy a *Valledara* kormány benyújtotta lemondását. A baloldali pártok a hatalom azonnali átételét követelik, de a köztársaság elnöke *Asand* bizta meg a kormányalkúttal, aki a népront programját akarja megvalósítani.

Az orosz *szovjetbirodalom* és *Japán* között konfliktus keletkezett, mert *egy* japán mandzsu katonai osztag szovjet-területre lépett. Az orosz jogszékre *Japán* kiterelő válaszlát, illetve — az orosz álláspont szerint — hamis behatáshoz szögezte le a megtörtént tényeket. *Japán* erősen figyervekzik, a szovjet is különféle csapatmozdulatokat hajt végre, de a japán kormányhoz közelálló véleménye szerint orosz-japán háborútól mégsem kell tartani.

Az *Echo de Paris* című párisi újság egyik legutóbbi számában a legnagyobb rokonszen hangján írt *Magyarországról*, a magyar viszonyokról és a magyar közönségről és a cikkben hangsúlyozta, hogy a *legutóbbi népek közül Magyarországot* sújtották a legkegyetlenebbül.

A belügyminiszter köszönele a Hangyának

A Hangya szöveketek legutóbb igen tekintélyes adománnyal járult hozzá a tisztántul nyomor enyhítéséhez. Ugyancz tették a nagyobb gyárvállalatok is. *Kozma Miklós* belügyminiszter most meglegha levelet intézett *Wünscher Frigyes* dr.-hoz, a Hangya vezérigazgatójához, amelyben megköszöni a Hangya szöveketek áldozatkészségét.

A kislembert réme: a kórházi költség

Az élet és a paragrafus legtöbbjóról összeütözközik. Ha az élet követelő parancsával szembenél az egyik, akkor nem az életet, hanem a betűt kell megváltoztatni.

Valahogy így vagyunk a *falusi kislembert terhelő kórházi költségekkel* is. *Jobban mondaná, mit csinál a falusi ember, ha beteg s betegségét a községben nem lehet gyógyítani; milyen áldozatot kell ezért meghozni és miként foglalkoztatja a falusi közigazgatást egy ilyen kórházi beteg ügyét?*

Ez a három kérdés teljesen felöleli a falu egészségügyét, amelyről itt a fővárosban annyi sok szép beszédet mondanak és még nagyszerűbb írástokat írnak. A baj csak ott van, hogy mindenki egy csapásra akarja átalakítani a falvak és tanyák szomorú egészségügyét, ahelyett, hogy a gyógyítás munkáját ott kezdené, ahol arra leginkább szükség van.

Ma a kórházi költségek miatt a falusi ember egyszerűen nem mer a kórházba menni. Pedig vannak betegségek, amelyek az orvos otthon meggyógyítani nem tud. A falusi beteg előtt ilyenkor két út áll, főleg, ha operálásra szorul:

ha nem veti magát alá a műtétnél, akkor bevalh az akkor ittmaradnak az árak. Ha pedig kórházba megy, akkor meggyógyulhat, de beletusztal a sok kórházi költségbe és adósságba.

Ez a költség elég súlyos, napi 5—6 pengő között váltakozik. A tehetősebb magavál viszi a 10 pengő napi ápolási díjat, a szegényebb pedig el-megy a községvezetésre és szegénységi bizonyítványt kér. Ez pedig csak az kapja meg, akinek semmi vagyonja nincs, a jövedelme pedig a szokásos napszámot nem haladja meg.

Ha egy kis vitálylója van, akkor kap ugyan igazolványt, azonban beírják annak az árát. Ha a szegénységi bizonyítványt nem mutatja fel a kórházban, akkor az ápolási díjat nem engedik el. Reáltablettázták a kis vagyonra és az árverés után befolyt összegből elégitik ki a kórházat.

Ez a helyzet. Ezért pusztul el a falvakban sok tizezer derék magyar, mert inkább a halálba megy, mintsem az utolsó fedetel is leszedesse családja feje felől ápolási költség fejében. Rengeteg élet kallódik így el a nemzet vérkeringésében. Eszrevétele nem gyengíteni, hanem erősíteni kellene a trianoni villámsújtott csonka magyar földet.

Nemcsak mi mondjuk ezt. A faluvezetőknek és a népek állandó jankiálítása ez. A falu egészségügye ott kezdődik:

könnyíteni kell a terheken, hogy a milliós falusi tömeg, ha beteg, ne legyen kénytelen öbített kézzel a természetet bízni a gyógyulást.

Hanem igyekezzék az orvostudomány előírásai szerint keresni a javulást. Meg kell azonban állapítani azt is, hogy a *Faluszövetség* és a *Vasárnap* szava már eddig is eredménnyel járt, mert egyes vármegyék jóindulatulag

kezelik a kérdést (a főváros, sajnos, már sokkal szigorúbb) és legtöbb helyen halátszókat adnak. Azonban ez sem ér sokat. A szegény ember ma éppúgy nem tud fizetni, mint holnap. Tíz koldusból sem lesz egy gazdag ember. Közben pedig a betáblázott kórházi költség — amely sokszor több száz pengőre rug — megeszi a kis családnyi vagyon. Ezért nem mernek ma falun kórházba menni.

Pedig fizet a falu népe eleget. Mindenki, még a legszegényebb falusi ember is, az országos nyilvántós betegápolási pótadóra 16—20 százalékkal. Ez pedig tekintélyes összeg.

Mit kap érte? A felelet egyszerű. Semmit. Sem kórházi ápolást, sem segélyt, akkor, amikor minden társadalmi osztály már e tekintetben el van látva. Árva gyerek csak a földmives-ember.

Mi volna a megoldás? I. az, hogy bizonyos ingatlan-határig be kellene sorozni a falusi népet az Országos Gazdasági Munkáspénztárba. 2. Szervezzék ugyanott egy külön mezőgazdasági szakosztályt. 3. 8—10 helyi bizonyos járulékot fizetne a földmivesnek, hogy azután nyugodtan nézhessen a betegség idején a kórházi ápolás elé.

Ha az ipari munkásságról, a háztartási alkalmazottakról és a különféle magánalkalmazottakról e tekintetben gondoskodás történik, miért ne lehetne a falusi kis földmives nap-számokról, sőt kisbírtokosokról betegség idejére gondoskodni?

Felvetjük a kérdést. Ki tudja, nem volna-e megoldás mód: a *népsegélyügy* államosítása? Mit szól a falu népe hozzá?

Szekeres László

Hat évig ártatlanul rabszkodott egy földmives

A Kuria megállapította a kártalanítási igényt

Gelencsér József földmivest a kaposvári törvényszék, majd a pécsi kir. ítéltőbíráló gyújtogatás büntette miatt jogerősen tíz évi fegyházra, mint főbüntetésre, 10 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen tartalom felüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítélt.

Gelencsér a kiszabott fegyházbüntetést 1929 május 28-án kezdette meg, de a bíróság a kiszabott szabadságvesztés-büntetésből, az 1928. évi július hó 17-től kezdve elszenvedett előzetes fogvatartás által összesen 9 hónap és 27 napot kitöltöttnek vette. Az eléltel kérelmére a bíróság újravizsgálást eljártatott telt folyamában, amelynek során a pécsi kir. ítéltőbíráló 1935 április 9-én jogerős másodbírósági ítélettel az alapperbéli ítételeket halálra kivül helyezte, Gelencsér Józsefet a gyújtogatás vádjára alól felmentés és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. Gelencsér kiszabadulása után kártalanítási igényt terjesztett a Kuria elé az ártatlanul elszenvedett fegyházbüntetés miatt.

A kérelmet Törék Gyéza dr. kuriai másodelőnök tanácsa most tárgyalta és

Gelencsér Józsefnek a kártalanításra való igényét megállapította.

pitva, az ügy iratát a kártalanítás összegének meghatározására vezetett az igazságügyminiszterhez áttette.

Az indokolás szerint a kérelem alapos azért, mert az újraviztel eredményeként történt jogerős felmentés a kártalanítási igény megállapítására törvényes alapul szolgál, másrészt pedig olyan körülmények, amelyek ennek az igénynek megítélését kizárhatják meg. Ami azt a kérdést illeti, hogy a kártalanítás mennyi ideje jár, e részben a Kuria jogi álláspontja az, hogy Gelencsér nemcsak a fegyházban töltött időre (1929. V. 28—1935. IV. 12-ig), hanem az előzetes fogvatartásban eltöltött időnek arra a részére is, amelyet a bíróság a kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe beszámított, kártalanítási igényt illeti. Az előzetes fogvatartásból beszámított időtartam ugyanis a kiállott büntetéssel egy tekintet alá esik, az pedig nem kétséges, hogy az újraviztel alapján igényelhető kártérítés a jogerős ítélet alapján elszenvedett szabadságvesztés-büntetésért jár.

Éhn Kálmán halála

Éhn Kálmán dr., egészségügyi főtanácsos, tv. vármegyey főorvos, nyugalmazott járási tisztiorvos, volt országgyűlési képviselő, 72 éves korában Csurgón meghalt. Tevékeny, érdemes és közbiztosan álló tagja volt Somogy vármegye közeletének, hosszú idő óta helyett foglalt a vármegye törvényhatósági bizottságában. Élénk és eredményes munkásságot fejtett ki vármegyének, de főként városának társadalmi és kulturális mozgalmáiban. Az országos politikába a második nemzetgyűlés idején, 1922-ben került be a országgi kerület mandátumával, amelyet a következő parlamenti ciklusban is megszerzett. Nagyatádi Szabó István lelkes híve volt és a néhai kiszagdavezér bizalmas könyvezetése tartozott. Pártkülönbség nélkül szerették a kedves és népszerű képviselőt. Halála mindenütt ósánte részvétet keltett. A Faluszövetség egyik legtevékenyebb igazgatóválasztmányi tagját veszítette el vele, aki a Szövetségnek a kis-

emberek érdekében folytatott munkáját mindig a legteljesebb odaadással támogatta. Az elhunyt volt képviselőt február hó 15-én, vasárnap temették el Csurgón.

Ismét megindult a szénakivitel

A földmívelésügyi minisztériumban a szénakivitelének kérdésében megbeszélés volt, amelyen az Országos Mezőgazdasági Kamara, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és az Alföldi Zöldmező Szövetség is képviseltette magát. Ezen az értekezleten az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy az ország több vármegyében szénafelekerek vannak, amelyek az egyéb takarmányművelésben mutatkozó hiány pótlására nem használható fel s a belföldön nem értékesíthetők. Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter ennélfogva a gazdák érdekeinek gondos mérlegelése után hozzájárult ahhoz, hogy február 25-től kezdődjék a szénafélék kivitele ismét megindulhasson.

JÓ M Á G

kedvezményes áron
K a z á r
magkereskedésében
Budapest IV., Váci-utca 84. F.
Képes árjegyzék ingyen!

FALUSZÖVETSÉG

A Széchenyi Faluszeminárium keretében a Debreceni Gazdasági akadémia tanári kara — és hallgatói előtt Szekeres László dr. fölttárk Faluszövetség és népi politika címen, Jakab László dr., az OMTK szervezője pedig a Tejszövetkezetekről tartott magvas előadást.

A somlővárhelyi Faluszövetség tagjai előtt február hó 14-én Wieser Béla központi titkár előadást és filmbemutatót tartott nagy sikerrel.

Nagyszabású kiállításra készül a deveszéri járás. Február hó 14-én a Veszprém-megyei Deveszében Belák Endre dr. járási főszolgabíró előlekte mellett és Wieser Béla központi titkár jelenlétében értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy június hó 7-9-11-ig Deveszében gazdasági, egészségügyi, ipari, köznevelési és kulturális kiállítást rendeznek. A kiállítás egyik fontos célja az lesz, hogy a közügyelmet a Somlőhegyre és a világhírű somlói Borra irányítsa.

A Bakonyesemlyi Faluszövetség február 16-án a néphatalmat és könyvtára javára, a „Hungary” szövetkezeti és népház összes helyiségeiben jól sikerült táncmulatságot rendezett.

Az Inárcsi Gazda és Polgári Kör Kerék Mihály dr.-nak, a Faluszövetség központi kiáltóüzenetében jelenléteben, február hó 16-án értekezletet tartott, amelyen szóba kerültek a rendkívül alacsony napszám és akkordbörök. Az egyeztetés eredményeként arra kérte a Faluszövetséget, hogy a munkabörözésre ellen egyeztet a közsémet.

Az eszei Faluszövetség február hó 15-én tartotta évi rendes közgyűlést, melyen Wieser Béla központi titkár irányította Banos Jenő és Borsik András főközségi tagoknak a központ elismerését, amelyet a Szövetség és a község érdekében kifejtett közhasznú munkásságukkal érdemeltek ki. A tisztelt újjászórás során a főközségi elnökök Weber Gyula és Horváth Ágoston elnökévé pedig Banos Jenőt választották meg. A közgyűlés melegen ünnepelte Ácsy János ny. igazgatót, a főközségi elnök és agilis ügyvezető titkárt.

A püsmögeryi gazdálór február 17-én tartotta alakuló gyűlést. Horváth Ferenc ref. lelkes és Somadi József igazgatótanító megnyitó szavai után Teótyes István dr. igazgató ismertette a Falu-Gazdaszövetség munkásságát. A Pest-vármegyey Gazdasági Egyesület nevében Zsibócsányi Béla titkár és Kiss Endre járási gazdasági felügyelő közléte az új gazdákért.

A sárospataki népfőiskola befejező ím-népsége. Bónisfőcsés ím-népsége körében rendezte be a sárospataki népfőiskola tanfolyama, amelyen a református teológiai tanárán kívül megjelent Fény István, Zemplén vármegye főispánja, Bernáth Aladár alispán, Janka Károly kormányfőnökök, főiskolai gondnok és Besseney Zeno dr. országgyűlési képviselő. A Faluszövetség és az Országos Széchenyi Szövetkezeti Képviselőtestület W. Gy. dr. és Horváth János vez. rész az ím-népségen. A tanfolyam hallgatói emléktől megkapják a Faluszövetség elismerő oklevelét; a Szövetkezeti elismerő a tanfolyam által alakított „Szerepeltalva” bírón; Takács Ferenc kiszagdálul nyerte el.

Faluhalm Vámpóseren. Február hó 22-én és 23-án rendezte a Szövetség a haludmgyel Vámpóseres községben ezévi első falunapiját, amelynek programján gazdaudiver-szereny, gyermekekész-ségügyi verseny, szórakoztató és oktató mozifilms, szakértekel és bortállítás, végül dalosverseny szerepel.

Értékpapírok, kényszer- és hadikölcsönkönyvt. olasz vörökseres-sorsjegyet magas áron vásárol Barna B. Budapest, V. Nádor-utca 26. Törszédel szemben. Telefon: 213-16, 104-67.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Nagyatádi Szabó István emlékezete

A Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság kiadásában egy díszes, albumszerű könyv jelent meg a közel-múltban, amely mindenképpen alkalmas arra, hogy az immár a történelmen lapjaira bevonult egykori kisgazdavezér emlékét megörökítse. A könyvhöz Mayer János ny. földmívelésügyi miniszter, a „Falvi” Magyar Gazda és Földműves Szövetség elnöke írt tartalmas előszót, melyben mint az elhunyt politikai és társadalmi törekvéseinek utóda és egykori első fegyvertársa érdekesen és színesen rajzolja meg annak a korszaknak a képét, amelyben Nagyatádi Szabó István céljait kivívta és eszméit diadalra vitte. A könyv többi része Nagyatádi Szabó István részletes életrajzát tartalmazza kortársak elbeszélése és hitéles történelmi feljegyzések alapján. Egy küzdelmes korszak képe bontakozik ki előttünk, Magyarország legkülönösebb s talán legszomorúbb korszaka, amelyből szinte toronyszéiben magaslik ki Nagyatádi Szabó István munkássága, vezetésére termett nemes alakja. Végül az album a magyar közelet kiválóinak érdekes nyilatkozatait közli az elhunyt kisgazdavezérről.

Az album szerkesztése gondos és lelkiismeretes kére vall. Szekeres László dr., a Faluszövetség h. igazgatója vizsgálta felül a szerkesztő bizottság szakavatott munkáját. A díszes kötetű könyv ára, portóköltiséggel együtt 5 pengő; megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a „Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság”-nál: Budapest, VIII., Rókk Szilárd-u. 31. (cs. 6.)

Gazdalfajk soraközébe Nagyhársányban és Németbolyban

Február hó 9-én tartotta a sülési és gazdasági iskola Önképző Ifjúsági Gazdakörre első vándorgyűlést Nagyhársány községben, a nagyhársányi négyhetes általános mezőgazdasági tanfolyam záróvizsgájával kapcsolatban. Komoly felkészültségre tanuskodó előadással szerepeltek Vajda Ferenc, Berta Pál és Hanga József tanulók, Anka János és Pataki Ferenc pedig jó sikerült szavataikkal arattak tetszést. A műsort az ifjúsági énekkar és szavalókórus pompás számai tették változatosabbá. A délután a helyi takarmány- és műtrágyamészéskészítő telep, valamint néhány borspince és kisgazdadarvar megtekintése fejezte be. — A Mohácsi téli gazdasági iskola Ifjúsági Gazdakörnekéneké czeidi első nyilvános vándorgyűlése ugyanezen a napon fejezték. A gazdagyűlést a „Hiszekegy” elmondása nyitotta meg, majd elvált Horváth Iván téli gazdasági iskolai igazgató üdvözlője az egybegyűlt közönséget. Ezután Kresz Ármán (Németboly), Trischler Ferenc (Németboly), Háher József (Lippó), Kaposi József (Lánycsók) és Balázs János (Mohács) tanulók szakelőadásokat tartottak, Imre János (Kékesd), vitéz Rebényi Lajos (Németboly) pedig verseket szavaltak. Az ifjúsági énekkar népdalokat adott elő és végül szavalókórus szórakoztatta a közönséget. A gyűlést Faluk Konrád ifjúsági elnök rekesztette be.

Ne vásároljon addig, amíg a mi tavaszi árunkatunkat meg nem tekint. Ha Pestre jön, ne sajnálja a fúradtságot és járjon el a Király-utca 32. szám alatt lévő Olesó Maradék, Szövet és Textilraktár helyiségébe. (Csak az udvarban). Olcsóságaink szencziások, például: műselyem méterje 59 fillér. Dívatöltő 60 fillér. Csep műselyem 98 fillér, 120 cm széles Matraszövet P. 238. Erősszálú pamutúszon, Mosó sifon, Kanavász, Angin méterje 69 fillér. Különös szencziák 3 méter 140 cm széles, dívatos férfiöltönyszövet, hozzávalóval együtt P. 19.80. Rendelésnél, vagy személyes vásárlásnál hívkozzanak a „Vasárnap”-ra, mert a „Vasárnap” olvasóit mindenben részesítjük.

Jajkiáltás Mátraszéle községből

Levelet hozott a posta, keserű hangú, hosszú levelet a Vasárnap részére Mátraszélelről, a salgótarjáni közszemence dombok-hegyek közé elidugott kisnyai falujából. A levél írja: Kovács János földműves és bányamunkás, a Vasárnap régi előfizetője és hűséges olvasója, már régebben tudatta, hogy kedves lapjára anyagi okok miatt nem tud előfizetni. A szerkesztőség magyarázatkérő levelére most részletesen elmondja lelevelében, hogy álltak elő azok a bizonyos anyagi okok. Szeretnék a levelet a maga egyszerű szavaival, keserű kifejezéseivel és okfejtésével teljes egészében közölni, de attól tartunk, hogy sokan félremagyaráznak s így többet árthatnak, mint használnak úgy a levélíróknak, mint pedig a hozzá hasonló sorban élő bányamunkások szánáinak. A levél egyes részei azonban feltétlenül kikívánkoznak a nyilvánosságra, mert csakis így vehetnek róla tudomást az illetékes tényleg: a kormány, a törvényhozás és a munkaadók, akiknek egyenes jóakarattal mégis csak orvosolni lehetne mindazokat a bajokat és igazságtalanságokat, amiket a levél írja felül.

— Én — írja Kovács János — földműves is vagyok, bányász is vagyok, de egyiket sem folytathatom tisztességgem. A bányászatot azért nem, mert 1931-től mindig kevesebbet hagynak dolgozni. Az idén csak másfél hónapot. Nem szokom most magamról, de a mi vidékünkön van sok család, amelyek tisztán a bányától való keresetre van utalva, ott pedig október hó 1-je előtt nem igen lehet munkához jutni. Néha akár egyéb napszám. Van eset, hogy 80–120 fillért is meg lehet keresni,

sokszor azonban 80 fillér kereset sincs az alkalmi munkából.

Ilyen viszonyok között lehet-e esodálkozni, ha nőtön nő az elkieseredés a mi vidékünkön. Ha panaszkodunk, azt mondják: háboru után vagyunk, gazdasági válság van! Ilyesmivel nem lehet a kopláló, éhező népet megnyugtítani, főleg akkor, ha ez az állapot már évek óta tart. Ha erősebben kifakadunk emiatt, — ami nem csoda, hiszen látjuk, hogy egyenként ma is duslakodnak — azt mondják, hogy kommunizisták vagyunk. Sose voltam hive a vörös uralomnak, mert az semmi jót nem hozott a nemzetre. Kell azonban, hogy a most uralmon levők az elkieseredés okainak elhárításával addig tervék szilárdá a helyzetet, míg nem késő. A haldoklónak beadott orvosság már semmit sem használ.

Ne engedjük, hogy a dolgozó társadalom hitében megrendüljön. — Bezzeg kedvesek voltunk 1935 tavaszán a képviselőválasztások alkalmával — folytatja levélírónk. — Akkor mindent ígérték. A bányától jött a szelid nyomás és sokan meggyőződésük ellenére is az egységspárti képviselőre szavaztak. Mikor aztán bezűntették a bányamunkát, Veress Zoltán képviselőnköz fordultunk, hogy járjon közbe Róth Flóris bányaugyi főtanácsos igazgató úrnál. Meg is tette, nyomban beszélt vele. Talán kapott is ígéretet, de az eredményt ma sem látjuk.

Nem közöljük a levélnek az „egyke”-mozgalomra vonatkozó részét, sem azt, ami a szidóuralom terjesztésére vonatkozik. Ellenben magyarázatul hozzáfűzük, hogy a legtöbb bányavidék termőföldje sovánny, a talaj egyetlen, vízmosásos s az apró kis szántóföldek az idén a rendszeren jóval rosszabb volt a termés. A pécsi szénbányavidék munkásainak a kormány közbenjárása folytán nemrég elesdesített mozgalmát és éhségstrájkját is ez okozta. Nagyot kívánatos tehát, hogy

Mátraszélen és a többi helyeken is mielőbb közbjárjon valamely hatalmi tényező.

Gondoljunk arra is, hogy az állam mennyi áldozatot hozott a szentermelés zavartalan fenntartásáért. A magyar mérnöki kar viszont milyen dicsőretremélt buzgóssággal fáradozik újfajta tüzelőszekők megszerkesztésére, a régiek átalakításával a hazai silányabb minőségű szekek népszerűsítésére, ami csakis a bányavállalatok megszokott jövedelmézését biztosítja.

Ne csak a szénbánya-tulajdonosok osztálékának a biztosításával törődjünk tehát, de biztosítsuk a robotoló közszénbányamunkások tisztességét, emberi megélhetését is.

Ezt kívánja a társadalmi béke és ezt követeli a szociális gondoskodás elve.

(cs. 6.)

Junius 30-ig lebel kérelmezni a sebesülési érmet és a Károly-csapateresztet

A m. kir. honvédelmi miniszter a sebesülési érmet és a Károly-csapateresztet odaítélését célzó kérelmek előterjesztésének 1935 december 31-én megállapított eddigi határidejét 1936 június 30-ig meghosszabbította. Az érdekeltek kérelmüket a meghosszabbított határidő lejártá előtt anynyival is inkább terjesszék elő, mert a határidőt semmiesetre sem hosszabbítják meg újból.

A keresekoroglyázás esodája.

Három ember bámulatos görkocorolyás mikrograba mutatványja.

A BOHN-féle SZŐLŐ.

VESSZŐ...

Jól teszöl, ha abból vesző,
Jó bort terem, bőven fizet!
Nem köll innod többé vizet!

Kérd a szakeleirsd Bohn József mintaletelepéről, Árpádközpont.

Tiz darabnál több tojást csak suly szerint szabad eladni

A rendelet május hó elsején lép életbe.

Az 1931-ben megszavazott és elfogadott márkázási törvény február 15-én életbe lépett. A törvény életbe léptetését rövidesen a végrehajtási utasítás kiadása fogja követni. Eddig a vaj és a zsír márkázása valósult meg, előkészületben van azonban a méz, a különböző magyar fűmagvak és más mezőgazdasági termékeknek állami ellenőrző jeggyel való ellátása is.

A márkázási rendelet életbe léptésével kapcsolatban a földmívelésügyi miniszterium rendeletet adott ki a tyuktojás suly szerint való árusításáról. A rendelet úgy intézkedik, hogy nyilt árusítási üzletben, piacban (vásárcsarnokban) és vásáron tiz darabon felbontott mennyiségeket a jűbőben kiárusuló suly szerint szabad eladni, illetve megvásárolni. Az árusításnak a tyuktojás eladási árát nemcsak a vásárlás, hanem suly szerint is fel kell tüntetni. Ez az intézkedés azt célozza, hogy a tojás minél gyorsabban és minél frissebben kerüljön eladásra, mert a friss tojás természetesen nehezebb, mint ha hetekig várnak az értékesítésre. De célozza azt is, hogy a baromfienyésztőket a külföld igényeinek megfelelő nagyobb sulyú tyuktojások termelésére sarkalja.

A rendelet folyó évi május hó elsején lép életbe.

A FŐVÁROS

Budapest mint agrárpia

Kevesen tudják az országban, hogy Budapest székesfőváros mint agrárpia, sokkal nagyobb jelentőséggel bír az ország mezőgazdasága számára, mint valameny külföldi piacunk együttvéve. Evente átlagban 220–240 millió pengő értékű mezőgazdasági cikket viszünk ki külföldre, ezzel szemben Budapest egyágában 350 millió pengő értékű terményt fogyaszt évenként. A főváros évi kenyérfogyasztása körülbelül egy millió méterháza buza fogyasztást jelent; évenként 100 millió liter tejet fogyaszt, 70–80.000 darab sertést, 30–35.000 darab marhát és körülbelül 800.000 méterháza gyümölcsöt és főzelékféléket.

A fenti számok hiteles statisztikai adatok, amelyek mind azt bizonyítják, hogy a főváros lakossága milyen hatalmas tényező az ország mezőgazdasági termelése szempontjából. Kívánatos volna azonban, hogyha a főváros azoknak az őstermelőknek, akik maguk fuvarozzák be terményeiket a fővárosba, megengedné, hogy ne csak a nagyvásártelpeken, hanem a főváros egyéb piacain is közvetlenül árusíthassák terményeiket. Az volna ugyanis a helyes, hogy Budapest fogyasztásának hasznából minél nagyobb rész juthasson a mezőgazdasági lakosság kezébe és ezt a hasznot — különösen a környékbeli termelők — ne legyenek kénytelenek megosztani a közvetítőkkel, akik annak legnagyobb részét a maguk számára szerzik meg.

H I R E K

Kis kertemben van egy rózsafa...

Kis kertemben van egy rózsafa. Ágai nyíló rózsáktól. Vannak lerokadva.

Az én szivem is egy nyíló rózsafa. De ágai nem a nyíló rózsáktól. Bánattól vannak lerokadva.

Hogya a szivem rózsafája alatt A legszebb rózsám ott volna. Akkor az én szivem rózsafa-ágai Nem a bánattól. Az örökké nyíló boldogság rózsáitól. Volnának lerokadva.

JESZENSZKY GYÖRGY (Kiskőrös)

Az új osztrák követ ányújtotta megbízólevelét. A kormányzó az elmúlt héten ünnepléves bemutatkozó kihallgatáson fogadta az új osztrák követet, Neustaedter-Stürmer. Odo rendkívül követ és meghatalmazott miniszert, aki megbízólevelét nyújtotta át.

Dréhr Imre megnévezte magát. Megírta, hogy Dréhr Imre volt államtudományi hivatású belső tiszt, a honvédség után az Országos Bírósági Végzési Intézetbe szállították tüzetes vizsgálatra. Az orvoskörtől az Intézet jelentése alapján azt a megállapítást tették, hogy a hírtelen halál bekövetkezésének közvetlen okaként az a körülmény szerepelt, hogy az elhalt szerencsétlen rövid idővel a határ bekövetkezése előtt igen nagy mennyiségben kerülte: gyűgyeszkört használt, de nagyobb mennyiségben szibizós gyógynövény szeszesedése anyagok. Ez röviden annyit jelent, hogy Dréhr Imre megnévezte magát.

Rendelet az adókövetésekről. A hivatalos lap február hó 15-iki száma közli az 1936. évi jövedelem- és vagyongadó kivétele tárgyában kiadott rendeletét. A rendelet nem mond újat és az adókövető hatóságok figyelemmel felhívja arra, hogy a mezőgazdasági jövedelmességének a megállapításánál a gazdasági helyzet által kelően indokolt méltányos eljárást kövessenek.

Harmínhat vagyon feltámasztásán a csongrádi ínség kiszáradnak

Darányi Kálmán föltámasztási miniszter Csongrád-megye ínség gazdaságának az eddig támogatásán kívül most 36 vagyon támasztó feltámasztást utalt ki. A kamutmentes feltámasztás az új természetéből kell visszafizetni. A kölcsönt csak a 20 holdon alatti gazdaságok kapják.

Kialudt az olimpiai láng. A téli olimpiai játékok február hó 17-én befejeződtek. A zárásón ismét megjelent Hitler Adolf birodalmi kancellár és 150.000 néző előtt vonultak el a versenyekben résztvevő csapatok. A garmischpartenkircheni olimpiai árbócort bevonták az ótkárikas lobogót és kioltották a versenyek tisztaságát jelképező olimpiai lángot. A tiznapos versenyt több, mint egymillió ember zette végig. Magyarország tizedik helyre került a pont versenyben. A páros mikrosúlyozásban a magyar Rotter-Szóllás pár a harmadik helyen végzett.

Vetőmaggyűjtés páratlan kedvezményben részesülhetnek a Kazár-mezői ákai. A Kazár-mező budapesti nagtermelő és magkeszkeső cég (I.V. Váci, 84/F.) szűp új kétes ártéke megjelent. A Kazár-mező ártéke ismertetése az ártékező 2. oldalán. Kérje az ártékező ingyen és bérmentesen megküldését.

RÉGI HÁZASOK

Kis és Nagy találkoznak az utcán. — Kérlek, — mondja Kis — ha tudtam volna, hogy ilyen kellemetlen a házasság, nem nősültem volna meg. — Mikor nősültél? — kérdi Nagy. — Három nap előtt. — Na halod, mit tudsz akkor te erről én tudnék mesélni. — Miért? Te mikor nősültél meg? — Hat nappal azelőtt.

A norvég Ivar Ballgrund

aki a tél olimpiai játékon egymaga három bajnokságot nyert és pedig az 500, 5000 és 10.000 méteres gyorskorcsolyázásban.

Az asszony meg az adó

Orvosoknál közül bizonyára többen is akadnak, akik nem hallottak még Kenya tartományról, Afrikai angol birtok. Abessziniától délre fekszik. Arról nevezetes legújabb, hogy ott az angol hatóságok adóhatárátként az asszonyt foglalkoztatják és viszik el hazájára.

Ezzel a nevezetes újtással az egyező ritág foglalkozik. Lapunk munkatársa felkereste néhány érdekelteit, hogy véleményüket megismerje.

Bátor Benő kisgazda, akinek 26 éves tüzéropáltant megnevezte a felesége, szinte elképedt a hírre:

— Hogy az asszonyt elvették, uram? Az én hités páromat? Ejnye, címek! Hát aztán volna olyan földi hatalom? És odéért? Hát ha az utolsó pár esztendőm is ére ércé adnom, nem adnám-e? No, itt nincs mit keresni. Megyünk Bencsik Gábor uramhoz. Annak már rendbekeletti a felesége. Kisse kevesebb jóra is, habár a köztudat szerint jóval forrásabb.

Az öreg hátratóki a kuesmát.

— Hogy mondtá, édes uram? — vilban meg huncutul a szeme. — Hogy elvinnék az Ország adóhatárátkába? Imnye, a hiskésit! Ezt hozták törvénybe! Többet aztán nem lát engem az asszonyt jegyez, amíg csak el nem transzferálja, s el nem árverelteti az Orszá. De az szentegyház, hogy nem én veszem meg.

Megkérdeztük titokban a két asszonyt is.

Mária, a Bátor Benő asszonya, mosolygott a híren, mint a hasadó cse-resznye:

— Bolondság ez, kérem. De ha behoznák törvénybe, az én párom lesz a legpontosabb adófizető, mert én is segítlek neki mindenben, ahogy csak tudok. Orszé asszony szeme egy szurt a híren, mint a darázs fullánkja.

— Ez megint csak uri huncutság. Vén pernahajderék találtak ki. De ne féljen, uram, nem lesz híba. Az adó ezután én fizetem, mindaddig, amíg a férfiak nem foglalkoznak. Akkor isten irtalmazzon az én Gáboromnak... Vihetik!

Azaz már tért-fordult is, hogy az adókövetést magához kaparintsa. (M. J.)

Elismerés ipari érdemeikért. A Baross-Szövetség, a magyar iparosság és kereskedővilág keresztény alapon működő szervezete február 16-án tartotta évi közgyűlést. Elkor osztották ki a Szövetség legnagyobb kitüntetését az ipari érdemekért kijáró Baross-lánccal. Ezidén a kitüntetést Sstranyavszky Sándor a képviselőház elnöke, Bornemiza Géza ipartügyi miniszter, Sipőcz Jenő Budapest főpolgármestere és Zimmer Ferenc a MTI szerkesztője kapta meg.

Érdekes...

Érdekes, hogy egy legénynek mennyit kell beszélni, amíg végre megnősül. Az őt pedig — 52óhór sem juthat.

Cigány-észjárás. Cigány: Kenyergem alássán, valami alámísznát adjon. Gázta: Menj dolgozni, én is ugy ezsek, ha dolgozok. Cigány: Csókolom kezsit, lábát kedves gázsduram, csak nem níz az onn rosslelkinek, hod á szegü magyar emberektü dtevegem á munkádt? (Beküldte Pál György, Kenéresről.)

Elítélt kémek. A magyar királyi honvédtörvényszék idegen állomak javára elkövetett hitlenség, illetve kénkedés büntette miatt Magda Rudolf csehszlovák állampolgár magánhivatalkotok hat évi fegyházra, Majomi Béla iparost pedig négy évi fegyházra ítélte.

Adómentes cukor a méhesládoknak. A pénzügyminiszterium a tél folyamán inségbe jutott méhesládok tavaszi eldőlésnek biztosítására négyezeradokot homoklat denaturált fehér kristálycukrot bocsátotta a méheslád rendelkezésére. Az ötöt cukrot az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest, IX. Előut. 25) osztja ki. Minden méheslád után hét kiló cukor igényelhető. Megrendelvével 24 filléres postabélyeg csatolás mellett az országos egyesülethez kell fordulni. A cukrot április végéig lehet felvenni.

Vízet az Alföldre! A keskenyebb mesőgazdasági kamara február hó 14-én országos vizagadóklatást értekezletet hívott össze. Az értekezlet iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Staub Elemér megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy megfelelő öntözés 300.000 hektár területet kellemes termővel tud az Alföldre. Gesztely-Nagy László dr. kamarai levezető nagyszabású beszédében ismertetette azt a sokszáz millió pengőre tehergő kárt, amit az aszálykár okozott. Szilgetye a viztródotok rendezésének kiépítését. Ezután a felszólalók mindnyájan sürgették az alföldi öntözés mielőbbi megvalósítását.

Csodás időhelyé Baden bei Wien, ahol az idegenforgalom oly nagy tanulója adja annak, hogy ez egy tökéletes, minden igényeknek megfelelő időhelyé. Lapunk egyik tagja, aki ott töltött néhány hetet, csodákat beszél róla, főleg arról a nyugodt és modern nagyvilági életéről, ami ott látható.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény. fundamentum szájban van szalma (Beküldte ifj. Horváth György Nagybányáról.) 2. Szórejtvény. NAP ókor ódon butor özösvetség ó-év (Beküldte Jakab László Debréteéről.) 3. Szórejtvény. aszu multság A (Beküldte Gerles Imre Lisszáról.)

A rejtvények megjelölését a megfejtők és nyertesek névsorával a 11-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megjelölését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők névsorát nines módunkban közölni.

Az 5-ik számban között rejtvények megjelölése: 1. Szórejtvény: Virágtartó. 2. Szórejtvény: Emberek közt. 3. Szórejtvény: Valómer. Megfejtések: Hamar Izabella, Vezér Emil, Flústós István, Kis József, Gergely Lajos, Günther Ferenc, Vargha Ilona, Szűcs Ferenc, Farkas Géza, Hajmási György, Vendl Márton, Jósval Gyula, Vámos Kálmán. Jutalomkönyvet nyertes: Hamar Izabella (Bony) és Kiss József (Alsók). A 6-ik számban között rejtvények megjelölését jövő héten közöljük.

PÁSZTORTÚZ

Szabó Lajos

Ezt a fekete gyászkeretet — a hosszú évek folyamán — első eset, hogy használok az én „Pásztortűz” rovatomban. Most sem azért kerítetem fekete nyomdai lécek közé az egyszerű, köznapig magyar hangzású Szabó Lajos nevet, mintha a hosszú évek folyamán, mióta e rovatot iragatom, nem kaptak volna el többet, sokan más, kiváló, nagyrészt vezető magyarok. Ó, Trianon óta sok kiválóságunk dől a vizgatlan sírba.

Am ezek közül egy sem került, ki állhatatosabb, önfeladózóbb, hajhíthatatlanabb magyar lett volna s még kevesebb (vagy talán egy sem?), aki magyar testvéreért és magyarságáért annyit szenvedett volna, mint éppen te a csehekkel évek óta vad erőszakkal kiüldözött és Rákosszentmihályon a közelmúltban elhunyt és eltemetett Szabó Lajos eszperes-plébános testvérünk.

Sokat szenvedett bánatos magyar szíve alig 56 éves korában mondta fel a szolgálatot. A kárpátalji kisebbségi magyar sorsért szülőföldjét, papirangját, templomát, a százcsernyi elszakított kárpátalji magyarok ragaszkodó szeretettel, hű búrati körét, vagyonát, mindenét feladónak kész volt, amikor a cseh bérencsögre szeméért, semmiképpen nem hajlott. Inább hagyta, hogy minden vesztve, a csehek átöböltek szuronyok között a trianoni határon... Odát őrt, rendíthetetlen volt, itt mindünk a csodálósok, a céltalanság, a zszakadt szegénység, a reménytelenség, a saját életkézelmei kimerítettek és szavát, nagy elterejét és megtörte szívet. Egyik, a bitorlókótt cenzurázott kárpátalji magyar újságban most ilyen férfiasan bucsuztatták a halálra törvözött magyar vezérharcost:

„Mint munkács eszperes-plébános nemcsak a szöszéken gyújtotta fel a szivetelt megrázó erjű szónoklatával, ahol a magyar élenezki harca kellett tüzelnie a csiggedőket, bátoritani a félénkeket és visszatérteni a szent magyar gyűhöz a televényeket. Szabó Lajos izzo magyarságában oldódott fel és magával ragadó heve megmozdulásra késztelt mindenkit, aki az ő magyarságának bükkörébe került. Az illetékes tényzők (értad: a csehek!) Szerk.) nagyon hamar felismerték benne azt az embert, akinek egynévsége tömegeket tud megmozgatni s ezért mindent megtették, hogy Kárpátaljáról áldótlósok... Távozásán igen fájdalmas volt a maga után hagyott új póthatatlanság!

„Ez a bucsuztató, kedves testvéreim, meg kell értenetek, át kell éreznetek nektek is! Soha már az életben a szegénység kenyérrel egyebet nem adhatunk neki, jégvezük meg hova után nevet és fogadjuk tekünkbe örök példakép életét a kiüldözött vértanú munkács eszperes Szabó Lajos testvérünknek!

MÓRICZ PÁL

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése február hó 29-én lejár, hogy a csatlót befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésben fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlap-kérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala. Budapest, V., Báthory-utca 24.

Ajánló vasárnapiak is a VASÁRNAP-on!

TANÁCSADÓ

Kérdés: Erdőből kell-e 30 szal fonnyalt szerszámot kinyújtani. Kell-e ehhez fakitermelés engedély? (G. Gy., Mórköföld). — **Felelet:** Kell. Második kérdésére az a válaszunk, hogy a hadütköselőnkötény után segélyt nem kaphat, mert vagyona meghaladja a segélykiutaláshoz kötött feltételekben megállapított összeget.

Kérdés: Mint segéd dolgoztam egy gazdaságban, mikor a szolgálatból kikapottam, munkakönyvem nem kaptam vissza, és emiatt nem tudtam már kérelmet nyújtani a helyekedre. Milyen jogaim vannak a régi munkaadómmal szemben. Bepereletem-e elmaradt keresetem miatt és megítélni-e a bíróság? (S. J., Pincetly). — **Felelet:** Az itt íróztól néhány sor alapján nem mondhatjuk meg előre, hogy mi lehet a bíróság ítélete, mert ennek előlárásánál sok körülményt vesz figyelembe, azonban igen sok esélye van arra, hogy a pert megnyeri, különösen akkor, ha be tudja bizonyítani, hogy a gazda mulasztása Önnek kárt okozott.

Kérdés: 1. Ha az állatot egy betonpincétől csak egy falhalmnyi térség választja el, árthat-e az a pincének? 2. Ha az állat padlásos, milyen mennyiség feléle meg leginkább? (F. G., Mezőkövesd). — **Felelet:** 1. Nem árt. 2. Legjobb a mészhabarcossal bevakolni a mennyezetet.

Kérdés: Ház építést egy társulat építtetett, amit akkor a társulat úgy jelentett nekem, hogy a kútat a földön építteték és az ugynevezett alsóréti tulajdonosi most gyűlölgöcs és kocsival járnak a kúthoz, ami nekem nagy kárt okoz. Milyen lehetek az ellen? (Gazdákör, Töröspál). — **Felelet:** Perelje le a társulattól az okozott kár megtérítésére és a bíróságnál kérheti a kút betonozását, vagy átelyezését is.

Kérdés: Alma- és körtefák akarok ültetni. Melyek a legjobb fajták és mikor van az ültetés ideje? (F. S., Fülöpáza). — **Felelet:** Természetesen ajánlottok téllimák: Baumann-renet, Csanósi-renet, Enta rozmarin, Jonathan, Kamadai-renet. Téli körtefajták: Diel vajkürte, Hárty vajkürte, Sorres Olivér, Téli eszperes. Ültetni és vágni, vagy ravasz elején kell; jobb általában az őszi.

Kérdés: Van egy házam, azonban egy állományok használatára van a házam, annak a nevére a használatot, sem az adókat, nem fizeti, ház után, sem a házam nem javítja, úgyhogy nemcsak romhalmazzá váltak az egész épület. Mit tehetek az ellen? (P. G., Törökcsanak-működés). — **Felelet:** A használatot tartozik a használt tárgyat jókarban tartani és az adókat utána megfizetni. Ha ezt nem teszi, beperelehet és bírósági ítélet alapján a használatot végrehajthatja és annak a jövőbeni adó elmaradtát és a tartozás költsézeit kifizetheti.

Kérdés: Adítartam egy váltót. Ingatlanom nincsen. A feleségem ingatlanra be lehet-e kebelteni a váltón szereplő költséget? (J. K., Gyula). — **Felelet:** Ha a feleség nem írta alá a váltót, akkor nem lehet.

Kérdés: 1. Erdőmese círköt termelni és hogyan kell? 2. Mikor lehet le a vadászati engedély? (V. J., Felsőhárshegy). — **Felelet:** 1. A cirköt április hó végén 48—50 cm sőtávolságra kell vetni. Vetőmagszükséglet katolikánként 6—10 kg. Apólasia azonos a kukoréval. Fehérítés előlából kénnel füstöltek, némi megvédetés után. Termelése jövedelmező. Szakálltermése katolikánként 6—7 métermézsa, magtermése 6—13 métermézsa. Legjobb hízást seprít készíteni s ezt előlából legelőszelből város plácán. 2. Ágyonlöhött a kutyát, ha az apró vadakat keresi, izi, megeszti.

Kérdés: 1. Selyemtenyészésről szeretnék foglalkozni, hol kell ezt bejelenteni és kitől kapok felvilágosítást a tenyészést illetően? 2. Óriási bécsi kék- és angora nyulat hol és milyen áron szereztethető be, tenyészési előlábja? (6819, sz. előlábja). — **Felelet:** 1. A közösi selyemtenyészés felvilágosítást jelentősen meg lehet előlábni a községigazgató megmondják) ki április végén ingyen adja a pótkot, illetve kikelt apró hernyókat. A gabók 1 kg-át — minőségük szerint — 70—80 fillért váltják be; 2. Óriási bécsi kék nyul kapható többek közt: Kárász Péternél, Budapest, Tátra u. 22., vagy Speer Lipótnál, Bta. Árs 5—10—15 pengő darabonként. Az angora nyul is meg lehet előlábni Martes György (Budafok, Szt. István-tér 11), Orutay Gyulánál (Budapest, Hollán-utca 15.) Gyömbérger Józsefnél (Budapest, Tátra u. 37.). Ezeknek ára darabonként 10—20—40 pengő.

Kérdés: 1. Hogyan lehet a megavasodott szőrölt az avasagost elidőltetni? 2. Milyen időközökben jelenik meg a „Mezőgazdaság” című lap? 3. Hol és mennyiért kapható nemzetközi postabélyeggyűjtés? (N. J., Mezőgyeprény). — **Felelet:** 1. Karikába vágott vöröshagymát kevés szirral pirítsunk meg, keverjük a jól felhívított asz szirba és aztán szirjuk le. 2. A „Mezőgazdaság” havonként csak egyszer jelenik meg. 3. Minden magyar postán kapható 40 fillértért a nemzetközi postabélyeg-utalvány.

Kérdés: Nagyb területet akarok szőlővel betelepíteni és ezért 3000 darab gyökéres ágyágyászóra van szükségem. Hozza-e az országban ezeket? (T. J., Pécshatáron). — **Felelet:** Gyökéres ágyágyászóra kaphat Agrárhi Szőlőtelepítő Rt., Eszsd; Emódi szőlőtelepítő, Emódi; Teleki Szőlőtelepek, Villány.

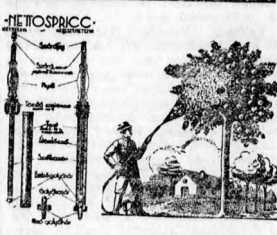
Kérdés: 1. Másfél hold szőlőt telepítek, kelle-e utána földadót fizetnem? 2. Igye-e, hogy a koromny újból szabályozni akarja a szőlő telepítést? (F. S., Fülöpáza). — **Felelet:** 1. A bortörvény előírja, hogy borszőlőt csak a földművelésügyi miniszterrel átt kaphat megadály alapján szabad telepíteni. Ha Önnek ilyen engedélye nem volt, számoljon az azt, hogy a hatóságnak jogában áll az új telepítést kihánytatni. Adót minden ingatlant után, tehát a szőlő után is fizetni kell. Az adóügyi jegyző majd megmondja, hogy Ön mit tartozik fizetni. 2. A legutóbbi betételekben a képviselőháznak bejelentett bortörvényjavaslat a szőlőtelepítésről újabb előírásokat tartalmaz. Tetséss megvárni, míg a törvényt kibírteletik. Be addig is engedély nélkül ne telepítsen!

Kérdés: Ki a kanadai magyar főkonst és mi a címe? (S. F., Olasztiszka). — **Felelet:** Winter Károly dr., Montreal, 910 Casale Building, Corner St. Catherine and Stanley Street, Canada.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. F., Budapest. M. L. címe: IV., Irányi-utca 1. — **Á. S. L. Abadasköz.** Tájképző füzetet küldtünk címben, azonban megtudtuk mindent, amit írni elégedők. — **Honok.** Kérjük, küldje velünk pontos címet, hogy visszavélünkkel elküldhesük. — **P. R., Tokod.** Az „Aranykaloszas gazda” címet kizárólag azok használhatják, akik a teli gazdasági iskola két évfolyamát sikeresen elvégezték.

Téli gazdasági tanfolyam engedélyezését ez év június hó 31-ig kell kérni a földművelésügyi miniszertől, a vármegyei gazdasági felügyelőség útján. A községek viszont 3 hónapra megfelelő helyiségre bogat kell a tanfolyam rendelkezésre bocsátítani, kell bonyolozással, fűtással és világítással. A tanfolyam engedélyezése legkésőbb 30 jelentkezés esetében történik. A pályázat elnyerhet; felvilágosítást a „Mezőgazdasági Szótárszemle” szerkesztésége nyújt. (Budapest, V. Bátorhy-utca). — **Cs. S., Komádi, Jók.** sorra fogunk kerülni. — **És. S. Koszl.** Cikket a foglalkozás közölni. Szép verset írt. — **S. M., Sáros.** „A második...” című javítással közölné. — **K. F., Sáros.** Ez még nem vált be; mást kérünk. — **P. J., Pereg.** Téssek először a versírás szabályainak tisztába jönni s aztán próbálkozni. — **F. L., Pestszentlőrinc.** Nem közölné. — **N. P., Jászapát.** A „Merengős” címet a közlésre várók sorába iktatjuk.

Szétszedve Munkában
Legujabb szabadalom
„NETTOSPRIC”
dugattyú nélküli
gyémántcsapárgaszószó készülék.
Olcsó, nincsen benne bórzás, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétzedhető és könnyen tisztázható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, megszélésre, úgy bármilyen edényből, mint háti pufonyból.
Kérjen díjtalan leírást.
Gyártja és forgalomba hozza:
Takács Károly, nyg. Máv. előlábja,
Budapest, VI., Kerékes-utca 28.

EUROPA TITOKZATOS TÖRSZÁGAL

A G. P. U. pedig nemcsak Oroszországban dolgozik. A szervezetnek hatalmas anyagi eszközök állnak rendelkezésére és ezek az anyagi eszközök teszik lehetővé, hogy a külföldre is küldjenek el titkos ügynököket, részint azért, hogy ott kommunista propagandát fejtsenek ki, másrészt pedig azért, hogy a propagandára, vagy más politikai megbízással külföldre küldött ügynököket ellenőrizzék. Könnyen elképzelhető ugyanis, hogy akadnak számszámolyan olyanok, akik szívesen vállalnak külföldre szülő megbízást, mert csak a határon akarnak átmenni, hogy aztán soha többé ne jöjjenek Oroszországba. Nyugateurópa nagy városaiiban, különösen Párisban százezer-százra élnek az emigráns oroszok. A csekéltől kapott pénzből valami egzisztenciát lehet teremteni külföldön és nyugodtan, európai kultúrában és európai biztonságban lehet élni.

Azaz, hogy lehetne, ha nem élének a külföldön is cseka-ügynökök, akik ott is vak engedelmességgel követik a moszkvai központtól kapott parancsot és sok ilyen emigráns fizetett már az életével a szökésért. Emlékezzünk csak vissza, alig néhány évvel ezelőtt az egész világszámot bejárta egy Párisban élő orosz tábornok elütésének esete, akit minden valószínűség szerint a cseka ügynökei tettek el láb alól.

Természetes, hogy az orosz forradalom második évtizedének a vége felé a helyzet ma már nem olyan, mint volt tizenöt-husz esztendővel ezelőtt. A szervezés, a nevelés hiszen azóta egy nemzedék nőtt már fel — megtette a magáét. Orosz-

országban a mai fiatalok már a szovjet-iskolák nevelését kapták és az ott beletjük nevelt gondolatokkal és életfelfogással lépett ki az életbe. A cseka szerepe ma már nem annyira véres és nem oly borzalmas, mint volt azelőtt, de még ma is éberem örökdió az ország kommunista politikai rendje felett és még ma is elengedhetetlenül kell kijelenteni ahhoz, hogy valaki megismerkedjék ennek a hirhét politikai rendréséssel nyomozó és kihallgatási módszerrel.

De nemcsak a cseka, nemcsak a kusszisszák mögötti politikai rendréső nyujthat kellemetlen meglepetéseket az orosz idegenforgalmi hivatal által Moszkvába csodított idegeneknek. Nagyon hamar rájötték arra is, hogy más titkoltulójaja is van a szovjetnek, nemcsak az, hogy az élet Oroszországban korántsem olyan békés, mint ahogy azt a jámbor turistákkal elhitetni szeretnék.

A mai orosz rendszer lényeges vivimánya az volt, hogy megszüntette a magánkereskedelmet. A magánkézben lévő üzletek helyébe a fogvasztási szövetkezetek léptek. Eszünkbe ne jusszon azonban ezeket a szövetkezeteket a Magyarországon, vagy bárhol Európában működő valóóság szövetkezetekkel összehasonlítani. Csak az elevenezés azonos, egyébként semmi közük sincs ezeknek az intézményeknek a szövetkezetekhez. Egyszerűen állami kézben lévő, államilag megszerzett és ellátott áruelosztóhelyek ezek a lakosság szükségletei cikkeit beszerzetheti. Azaz, hogy beszerzetheti, — ha van. Ez azonban ritka eset. Az orosz lakosság részére, he-

lyesebben azokrészére, akik valamilyen szakszervezetnek a tagjai s mint ilyenek jogosultak ezekben a szövetkezetekben vásárolni, minden városban számos szövetkezet állítottak fel, hatalmas üzlethelyisésekkel, amelyeknek falait polok fedik és a pocok tele vannak dobozokkal, csak kinyitni nem szabad, mert a dobozok legmagyobbrest üresek, vagy olyan áruk vannak benne, amelyek a lakosság nem igen használhat.

Ruháztál cikkekért, élelmiszerekért, de különösen tejt és cukorért ma még épp úgy sorban állnak Oroszországban, mint ahogy nálunk, vagy Németországban a háború legelső-második éveiben. S a sorbanlítés sem mindig jelet, mert a rendelkezésre álló készletek olyan csekélyek, hogy a várakozók legnagyobb része már nem jut áruhoz. Moszkvában, Oroszország valódi központjában, sokszor hetekig sem lehet a híres szövetkezetekben egy deciliter tejt kapni.

Azonban még abban az esetben, ha a szövetkezetek valóban ki tudnák szolgálni a közönséget, ha ki tudnák adni azt az élelmiszermennyiséget vagy ruhát, amire a jegyek alapján a lakosságnak igénye van, az sem sokat segítene a szegény népen. A jegyekre járó mennyiség ugyanis olyan csekély, hogy az semmiesetre sem elégítetheti ki a lakosság szükségletét. És itt mutatkozik meg a szovjet zsenialitása. A magánkereskedelmet megszüntették, az áruk elosztását állami kézbe adták, de ugyanakkor létesítettek ugynevezett kereskedelmi szövetkezeteket is, ahol idegen valutákért és természetesen jó borsos áron bármikor, bármint lehet vásárolni. Ugyanakkor, amikor a lakosság részére szolgáló szövetkezetekben egy gram cukor sincs, nyugodtan vásárolhatja az ember kilószámra a cukrot a kereskedelmi szövetkezet boltjában.

(Folytatjuk.)

Ami én szeretnék

Szeretnék lelkek bünertöm ugáran jószágok lenni,
szívem nagy, nagy szeretetét magáétn belevetni:
Hadd keljen életre...

Aztán ápolni, gondozni bizó reménységgel,
babusgatói, becézgetni ideg melegséggel:
Hogy a bűn ne teremjen többé!

MISÁK FERENC (Budapest)

Elemenem a szentpéteri vásárra

Elemenem a szentpéteri vásárra,
Kendőt vettem kisgyalgom számdra,
Piros kendőt, nefejeztél hímzeve,
El ne feledd, énec babám, ki vettel!

Férfévegem a kalopot fejemen,
Rozmaringot tűzött rá a kedvesem.
Búszkén járok, akárcsak egy [kapitány].

Az enyém a faluban a legszebb lány,
KAPORNYÁK GYULA (Szomoróc)

Leteritem a subámat...

Leteritem a subámat a gőceji réten.
El-elnézem a felhőket, mint vonulnak [éden].

Tarka virág fejem alja, hajó jó [párnám].
Kicsi bogár, lenge szello tovaivsi [nőtóm].

Színes lepke, a madárral... olyan,
[mint az álom].

Továróppen, messze száll el... vissza
[nem is várom].

Cifra subám felemelem, leporolom [végig].
Nem jön az már, kit szeretek:
[panaszolom az égig].
GYUTAY ISTVÁN (Magyarország)

